

**ZARZĄDZENIE REKTORA
WYŻSZEJ SZKOŁY INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA
Z SIEDZIBĄ W RZESZOWIE**

**Nr 70/2025
z dnia 5 sierpnia 2025 roku**

**w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich
w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie**

Na podstawie § 20 ust. 3 Statutu WSiIZ w związku z art. 22b oraz art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz.560), zarządzam co następuje:

§ 1

1. Wprowadzam *Standardy ochrony małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w z siedzibą w Rzeszowie* o treści stanowiącej załącznik do niniejszego Zarządzenia.
2. W zarządzeniu Rektora WSiIZ z siedzibą w Rzeszowie nr 80/2024 z dnia 6 sierpnia 2024 r. zmieniam tytuł zarządzenia i treść zarządzenia w ten sposób, iż w miejsce słów „ *standardy ochrony małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie*” wprowadzam słowa „*standardy ochrony małoletnich w obiektach noclegowych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie*”.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Rektor
Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania
w Rzeszowie**

dr hab. Andrzej Rozmus, prof. WSiIZ

Standardy Ochrony Małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie

Standardy Ochrony Małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie, zwane dalej „Standardami Ochrony Małoletnich”, mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim biorącym udział w działalności Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie, dbałość o ich dobro i uwzględnianie ich potrzeb, a także podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

I. Podstawy prawne

Standardy Ochrony Małoletnich zostały opracowane na podstawie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.),
- 2) Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.),
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- 4) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.),
- 5) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 z późn. zm.),
- 6) ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781),
- 7) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

II. Podstawowe terminy

Ileokroć w Standardach ochrony małoletnich jest mowa o:

- 1) **„działalności objętej ochroną małoletnich”** – należy przez to rozumieć przedsięwzięcia/ działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich,
- 2) **„jednostce”** – należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną WSIiZ, która podejmuje działania objęte ochroną niniejszych „Standardów Ochrony Małoletnich”,
- 3) **„Zespole”** – należy przez to rozumieć Zespół ds. ochrony małoletnich WSIiZ w Rzeszowie działający na podstawie właściwego zarządzenia Rektora Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie,
- 4) **„krzywdzeniu”** – należy przez to rozumieć każde działanie lub zaniechanie powodujące naruszenie dóbr osobistych, praw podmiotowych lub interesów małoletniego, a w szczególności popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym także jego zaniedbanie;

- 5) „**opiekunie**” – należy przez to rozumieć rodzica małoletniego lub innego przedstawiciela ustawowego małoletniego posiadającego władzę rodzicielską nad małoletnim,
- 6) „**małoletnim**” – należy przez to rozumieć osobę, która nie ma ukończonego 18 roku życia,
- 7) „**pracownika WSiIZ**” – należy przez to rozumieć pracownika Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie bez względu na formę zatrudnienia, stażystę lub wolontariusza, a także studenta, doktoranta Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w Uczelni ma kontakt z małoletnimi,
- 8) „**WSiIZ lub Uczelni**” – należy przez to rozumieć Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie.

III. Postanowienia ogólne

1. Uczelnia działa dla dobra małoletnich, zapewniając im bezpieczeństwo, szacunek i godność, oraz uwzględniając ich indywidualne potrzeby, po to by w ramach działalności Uczelni mogli kształcić się, brać udział w działalności naukowej, rozwijać swoje zainteresowania i pasje.
2. Uczelnia jako organizator działalności, o której mowa w art. 22b pkt 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich zobowiązuje się do ochrony małoletnich przed wszelkimi formami nadużyć wobec nich, w tym w szczególności: fizycznych, seksualnych, emocjonalnych czy zaniedbania.
3. Działalność Uczelni objęta ochroną małoletnich dotyczy w szczególności:
 - a) prowadzenia zajęć dydaktycznych/ praktyk studenckich/zajęć praktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na ścieżkach polskojęzycznych i obcojęzycznych, seminarium doktoranckiego,
 - b) prowadzenia kursów dokształcających, szkoleń dla małoletnich lub z ich udziałem,
 - c) organizacji imprez o charakterze rozrywkowym, upowszechniającym naukę, integracyjnym, rekreacyjnym, promocyjnym, sportowym, turystycznym itp. (w tym imprezy organizowane przez samorząd studencki i organizacje studentów np. koła naukowe),
 - d) zapewnianiu wsparcia psychologicznego przez jednostki organizacyjne Uczelni, w tym przez Akademickie Centrum Rozwoju Osobistego i Wsparcia Psychologicznego (zwane dalej ACROiWP),
 - e) podejmowaniu innych działań z udziałem małoletnich o charakterze oświatowym, wychowawczym, rekreacyjnym.
4. Standardy Ochrony Małoletnich są elementem działalności Uczelni i służą przede wszystkim:
 - a) zapewnieniu bezpieczeństwa małoletnim przebywającym na terenie Uczelni,
 - b) tworzeniu przyjaznego środowiska małoletnim przebywającym na terenie WSiIZ,
 - c) zwiększaniu świadomości małoletnich oraz pracowników WSiIZ na temat potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa małoletnich,
 - d) identyfikacji zdarzeń mogących stanowić źródło ryzyka krzywdzenia małoletniego,
 - e) podejmowaniu działań profilaktycznych i interwencyjnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami i opisanymi w nich procedurami,
 - f) rozwijaniu współpracy między pracownikami WSiIZ-u a odpowiednimi instytucjami, w tym również z rodzicami małoletnich, mającej na celu skuteczną ochronę małoletnich przed zagrożeniami.
5. Uczelnia w podejmowanych działaniach na rzecz ochrony małoletnich uwzględnia niżej wskazane standardy.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Standard I. POLITYKA: Uczelnia przyjęła i wdrożyła *Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem*.

1. *Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* dotyczy pracowników WSliZ i jej celem jest zapewnienie bezpieczeństwa, szacunku i wsparcia wszystkim osobom małoletnim przebywającym na terenie Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie, zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i innych form aktywności edukacyjnej, naukowej i wypoczynkowej, a także integracyjnej, kulturalnej, sportowej, wolontariackiej, artystycznej oraz projektowej, realizowanej indywidualnie lub zespołowo, w ramach inicjatyw uczelnianych lub studenckich.

2. *Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* określa:

- a) identyfikowanie czynników ryzyka krzywdzenia małoletnich i reagowanie na nie,
- b) zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi, w tym zachowania niedozwolone wobec małoletnich,
- c) kompetencje i rozwój pracowników WSliZ,
- d) zasady opracowywania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia,
- e) procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub uzyskania informacji o takim krzywdzeniu,
- f) zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich stosowanych przez Uczelnię,
- g) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

3. *Członek Zespół ds. ochrony małoletnich w WSliZ* wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu udostępnia małoletnim i ich opiekunom obowiązujące w WSliZ standardy ochrony małoletnich, w tym *Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem*. Udostępnianie standardów ochrony małoletnich, w tym *Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* odbywa się poprzez:

- a) przekazanie informacji małoletnim i ich opiekunom, przed rozpoczęciem realizacji zajęć lub innych działań w WSliZ, na temat obowiązujących standardów, w tym w szczególności opisu zachowań niedozwolonych wobec małoletnich ze strony pracowników WSliZ oraz innych małoletnich,
- b) udostępnienie treści standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej WSliZ, drogą e-mailową lub w postaci wydruku.

4. *Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* jest udostępniona na stronie internetowej Uczelni oraz wywieszona na terenie Uczelni w wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich, a także promowana wśród pracowników WSliZ, małoletnich i ich opiekunów, a poszczególne grupy zapoznają się z jej treścią przez działania edukacyjne i informacyjne podejmowane przez Uczelnię.

5. *Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* uwzględnia sytuację małoletnich z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. *Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami* współdziała z *Kierownikiem Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSliZ* w zakresie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich.

Standard II. PRACOWNICY: Uczelnia monitoruje, szkoli i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi Uczelnia weryfikuje daną osobę pod kątem karalności. Sposób, zasady weryfikacji osób zatrudnionych lub dopuszczonych do innej działalności związanej z kontaktami z małoletnimi reguluje Zarządzenie Rektora WSliZ w sprawie weryfikacji osób zatrudnionych lub dopuszczonych

do innej działalności związanej z kontaktami z małoletnimi. Do pracy/ działań z udziałem małoletnich dopuszcza się jedynie osoby, które przeszły pozytywną weryfikację.

2. *Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* ustala zasady bezpiecznych relacji pracowników WSiLiZ z małoletnimi, szczegółowo opisując jakie zachowania w Uczelni są niedozwolone, a jakie wskazane w kontaktach z małoletnimi.

3. *Członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu* odpowiada za przygotowanie pracowników WSiLiZ do wdrożenia standardów, w tym przeprowadza cykliczne szkolenia obejmujące tematykę m.in.:

- a) rozpoznawania oznak krzywdzenia małoletnich,
- b) wdrażania procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletniego,
- c) odpowiedzialności prawnej pracowników WSiLiZ zobowiązanego do podejmowania działań w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich.

4. *Kalendarz szkoleń, o których mowa w pkt. 3* opracowuje członek *Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu*.

5. *Członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu:*

- a) zaznajamia pracowników WSiLiZ ze standardami oraz przyjmuje od każdego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się z nimi i zobowiązanie do ich przestrzegania.
Wzór oświadczenia i zobowiązania pracownika WSiLiZ stanowi załącznik nr 1 do Standardów ochrony małoletnich. Przedmiotowe oświadczenie i zobowiązanie może być złożone w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej (zeskanowane podpisane odręcznie oświadczenie i zobowiązanie wysłane na adres e-mailowy członka Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazanego przez Kierownika tegoż Zespołu lub oświadczenie i zobowiązanie o treści wskazanej w załączniku nr 1 do Standardów ochrony małoletnich zawarte w mailu wysłanym do ww. członka ww. Zespołu).
- b) przygotowuje skróconą wersję *Standardów ochrony małoletnich* adresowaną do małoletnich.

Standard III. PROCEDURY: W Uczelni obowiązują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

1. Uczelnia opracowała procedury określające działania w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracownika WSiLiZ, członków rodziny, rówieśników i osób trzecich oraz zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia.
2. *Kierownik Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ* udostępnia pracownikom WSiLiZ dane kontaktowe lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia małoletnich (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia).
3. Na terenie Uczelni wywieszone są informacje dla małoletnich o sposobach uzyskania pomocy w kryzysowej czy trudnej dla nich sytuacji, w tym także numery bezpłatnych telefonów zaufania dla młodzieży.
4. *Członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu* odpowiada za dokumentowanie i za przechowywanie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
5. *Kierownik Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ* odpowiada za przyjmowanie zgłoszeń krzywdzenia małoletniego, inicjuje procedurę interwencji i udzielenia wsparcia takiemu małoletniemu.

Standard IV. MONITORING: Uczelnia monitoruje i okresowo sprawdza zgodność prowadzonych działań z obowiązującymi standardami ochrony małoletnich

1. Przyjęte *Standardy ochrony małoletnich* są weryfikowane co 2 lata. W procesie weryfikacji analizie poddawane są m.in. sytuacje związane z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich, a wnioski z takiej analizy są dokumentowane. Podmiotem odpowiedzialnym za

weryfikowanie Standardów ochrony małoletnich jest *członek Zespół ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ* wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu.

2. Uczelnia w oparciu o przeprowadzoną ocenę dostosowuje Standardy ochrony małoletnich do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

Wprowadzenie

1. Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem została opracowana w celu zapewnienia bezpieczeństwa, szacunku i wsparcia wszystkim osobom małoletnim przebywającym na terenie Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie, zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i w trakcie innych form aktywności objętych ochroną małoletnich, w tym działań edukacyjnych, naukowych, wypoczynkowych, integracyjnych, kulturalnych, sportowych, wolontariackich, artystycznych oraz projektowych, realizowanych indywidualnie lub zespołowo w ramach inicjatyw uczelnianych lub studenckich.
2. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników WSiLiZ jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik WSiLiZ – w tym pracownik będący nauczycielem akademickim lub pracownik niebędący nauczycielem akademickim, a także inne osoby świadczące usługi na rzecz Uczelni – traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby.
3. Wśród podstawowych zasad, którymi Uczelnia kieruje się w działaniach na rzecz bezpieczeństwa małoletnich, są:
 - a) każda osoba małoletnia powinna być traktowana z należnym szacunkiem, uwagą i empatią, niezależnie od wieku, płci, pochodzenia, stanu zdrowia, sprawności czy sytuacji życiowej,
 - b) Uczelnia nie dopuszcza do istnienia relacji o charakterze niestosownym pomiędzy pracownikiem a małoletnimi, a wszelkie niepokojące sytuacje są natychmiast wyjaśniane i eliminowane,
 - c) szczególna troska kierowana jest na zabezpieczenie procesu przetwarzania danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadą minimalizacji danych,
 - d) polityka ochrony podlega regularnej analizie oraz dostosowywaniu do aktualnych warunków społecznych, prawnych i technologicznych,
 - e) Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i prewencyjne w celu zapobiegania zagrożeniom związanym ze współpracą z małoletnimi,
 - f) w przypadku wystąpienia zagrożeń wdrażane są natychmiastowe, adekwatne działania interwencyjne zapewniające bezpieczeństwo małoletnich,
 - g) wykorzystywanie wizerunku odbywa się wyłącznie w sposób zgodny z prawem, za zgodą i przy użyciu środków technicznych zabezpieczających przed nadużyciem,
 - h) małoletnim oraz ich rodzicom lub przedstawicielom ustawowym zapewnia się dostęp do informacji o telefonach zaufania oraz instytucjach zajmujących się pomocą dzieciom i młodzieży.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy WSiLiZ działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Uczelni oraz swoich kompetencji. Wszelkie formy przemocy, zaniedbań czy nieodpowiedniego traktowania małoletnich są niedopuszczalne i sprzeczne z wartościami WSiLiZ.

Artykuł 1. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Uczelnia - jako podmiot prowadzący działalność, o której mowa w punkcie III - Postanowienia ogólne niniejszych Standardów - ma obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich a zatem pracownicy WSiLiZ, niezależnie od zajmowanego stanowiska, mają obowiązek posiadania podstawowej wiedzy o sygnałach mogących świadczyć o krzywdzeniu małoletniego oraz

reagowania zgodnie z procedurą podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub uzyskania informacji o jego krzywdzeniu wskazaną w artykule 5 niniejszej Polityki.

2. W przypadku zauważenia niepokojących symptomów m.in. zmiany w zachowaniu, problemy psychosomatyczne, zmiany w wyglądzie, zachowania autodestrukcyjne u nieletnich, każdy pracownik WSiLiZ powinien zgłosić swoje obserwacje odpowiednim osobom lub jednostkom organizacyjnym Uczelni, zgodnie z przyjętym systemem wsparcia wskazanym w niniejszym dokumencie.
3. WSiLiZ zapewnia systematyczne szkolenia, które mają na celu podnoszenie świadomości pracowników WSiLiZ na temat bezpieczeństwa małoletnich.
4. Proces rekrutacji pracowników, uwzględnia dbałość o wysokie standardy etyczne i kompetencje społeczne kandydatów. W przypadku osób, które w ramach obowiązków zawodowych będą zajmować się małoletnimi Uczelnia przeprowadza weryfikację tych osób pod kątem karalności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym zgodnie z właściwym Zarządzeniem Rektora WSiLiZ *w sprawie weryfikacji osób zatrudnionych lub dopuszczonych do innej działalności związanej z kontaktami z małoletnimi.*

Artykuł 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Relacje między małoletnimi a pracownikami WSiLiZ powinny opierać się na profesjonalizmie, szacunku, poszanowaniu godności i odpowiedzialności.
2. Pracownicy powinni unikać faworyzowania lub wykluczania małoletnich oraz utrzymywać relacje oparte na zasadach równego traktowania niezależnie od płci, pochodzenia, wyznania, orientacji, statusu społecznego czy stanu zdrowia.
3. Relacje pracowników z małoletnimi powinny być wyłącznie zawodowe lub edukacyjne, bez podejmowania prób nawiązywania relacji o charakterze prywatnym, emocjonalnym lub osobistym poza kontekstem Uczelni.
4. W kontaktach z małoletnimi zabronione jest:
 - a) stosowanie przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej, zastraszania, szantażowania czy manipulacji,
 - b) obrażanie, ośmieszanie, zawstydzanie, komentowanie wyglądu lub życia prywatnego małoletniego,
 - c) krzyczenie, podnoszenie głosu w sposób mający wywołać lęk lub podporządkowanie,
 - d) ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, zachowanie mogące być interpretowane jako seksualne, romantyczne lub dwuznaczne,
 - e) nagrywanie lub fotografowanie małoletnich w celach prywatnych,
 - f) spożywanie lub proponowanie substancji psychoaktywnych w obecności małoletnich,
 - g) dyskryminowanie ze względu na płeć, wiek, pochodzenie, sytuację rodzinną, stan zdrowia, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, niepełnosprawność lub inne cechy indywidualne,
 - h) nadużywanie relacji władzy lub zaufania lub pozycji autorytetu,
 - i) zapraszanie małoletnich do prywatnych mieszkań, pokoi hotelowych lub miejsc niezwiązanych z działalnością Uczelni,
 - j) przetwarzanie danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby,
 - k) używanie wulgaryzmów,
 - l) wypowiadanie uwag odnoszących się do aktywności lub atrakcyjności seksualnej lub mogących być odebrane w ten sposób,

5. Dopuszczalny fizyczny kontakt z małoletnim:
 - a) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa (np. udzielenie pierwszej pomocy).
 - b) w sytuacji wymagającej wsparcia (np. pomoc przy zajęciach edukacyjnych lub sportowych).Przy zachowaniu zasady:
 - a) minimalizacji kontaktu fizycznego.
 - b) uzyskania zgody małoletniego (jeśli to możliwe).
 - c) pełnego poszanowania granic komfortu małoletniego.
6. Zasady organizacji spotkań z małoletnimi:
 - a) wszelkie spotkania z małoletnimi powinny odbywać się w związku z realizacją zadań służbowych w tym dydaktycznych, naukowych, organizacyjnych i wyłącznie w ramach działań oficjalnie organizowanych lub zatwierdzonych przez WSiLiZ;
 - b) spotkania powinny mieć miejsce w przestrzeniach publicznych lub służbowych i w miarę możliwości w obecności więcej niż jednej osoby dorosłej;
 - c) wszelkie działania realizowane z udziałem małoletnich odbywają się w godzinach oficjalnych zajęć lub wydarzeń uczelnianych;
 - d) wszelkie nietypowe sytuacje lub incydenty w kontaktach z małoletnimi powinny być niezwłocznie zgłaszane *Kierownikowi Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ*.

Artykuł 3. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

1. Relacje pomiędzy małoletnimi powinny opierać się na wzajemnym szacunku, odpowiedzialności i przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa. Wszelkie działania i kontakty pomiędzy małoletnimi muszą odbywać się w atmosferze życzliwości, z poszanowaniem godności i granic drugiego człowieka.
2. Małoletni zachowuje wysoką kulturę w kontakcie z innymi małoletnimi oraz zobowiązany jest do kontrolowania swoich zachowań i emocji pod kątem wyrażania sądów, opinii i jest życzliwy dla innych małoletnich.
3. Niedozwolone zachowania pomiędzy małoletnimi obejmują:
 - a) wszelkie formy bójek, popychania, szarpania, kopania, uderzania czy używania przedmiotów w sposób zagrażający zdrowiu lub życiu innych,
 - b) obrażanie, poniżanie, wyśmiewanie, grożenie, manipulowanie, szantażowanie, ośmieszanie, wykluczanie z grupy lub działania mające na celu naruszenie poczucia wartości drugiej osoby,
 - c) wysyłanie obraźliwych wiadomości, publikowanie poniżających zdjęć lub filmów, tworzenie fałszywych kont, nękanie za pomocą narzędzi internetowych lub mobilnych,
 - d) wszelkie nieodpowiednie komentarze, gesty, propozycje, dotykanie, prezentowanie treści o charakterze seksualnym lub nawiązywanie relacji przekraczających granice wieku i dojrzałości emocjonalnej,
 - e) zmuszanie lub namawianie do zachowań ryzykownych, w tym do używania substancji psychoaktywnych, podejmowania niebezpiecznych wyzwań, łamania zasad obowiązujących na Uczelni,
 - f) zachowania motywowane uprzedzeniami ze względu na pochodzenie, płeć, wiek, wygląd, niepełnosprawność, orientację psychoseksualną, status społeczno-ekonomiczny lub inne cechy,
 - g) bezprawne fotografowanie, nagrywanie lub publikowanie wizerunku rówieśników bez ich wyraźnej zgody lub zgody ich opiekunów,
 - h) podszywanie się pod inne osoby, w kontaktach online i offline, zwłaszcza w sposób, który może wprowadzać w błąd, wyrządzić szkodę lub ośmieszyć drugą osobę.

Artykuł 4. Kompetencje i rozwój pracowników Uczelni

1. Pracownicy WSiLiZ posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków, zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich, przy czym WSiLiZ zapewnia możliwość rozwoju kompetencji pracowników w zakresie komunikacji z osobami małoletnimi, zapobiegania przemocy oraz rozpoznawania zagrożeń świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego.
2. Pracownicy WSiLiZ monitorują sytuację i dobrostan małoletnich.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik WSiLiZ zna i stosuje *Procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub uzyskania informacji o jego krzywdzeniu*.
4. Pracownicy WSiLiZ mają obowiązek samokontroli emocji oraz budowania relacji z małoletnimi opartych na zaufaniu, bezpieczeństwie i transparentności.
5. Pracownik WSiLiZ, którego łączą więzi rodzinne, towarzyskie lub inne podobne, ma obowiązek zachowania pełnej poufności dotyczącej informacji uzyskanych w ramach pracy zawodowej.

Artykuł 5. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego może przybierać różne formy, m.in.:
 - a) popełnienie przestępstwa, np. przemoc (w tym m.in. bicie, popychanie, szarpanie, przypalanie, duszenie, uderzanie przedmiotami, nadmierne karanie fizyczne, uniemożliwienie zaspokojenia podstawowych potrzeb np. snu, jedzenia) oraz wykorzystywanie seksualne (w tym m.in. dotykane intymnych części ciała, zmuszanie do oglądania materiałów pornograficznych, uwodzenie, propozycje seksualne, gwałt lub próba gwałtu, wykorzystanie seksualne bez kontaktu fizycznego np. sexting, ekshibicjonizm);
 - b) inne formy krzywdzenia, np. przemoc emocjonalna w tym wyśmiewanie, upokarzanie, obrażanie, grożenie, zastraszanie, izolowanie od innych osób, brak wsparcia emocjonalnego, nadmierne krytykowanie, odrzucanie;
 - c) zaniedbanie potrzeb, np. higieny, zdrowia, żywienia.
2. Za prowadzenie interwencji i koordynację działań odpowiada *Kierownik Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ*, który współpracuje z ACROiWP. Psychologowie ACROiWP wspierają proces interwencji, w tym rozmowy z nieletnim i jego opiekunami oraz Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami w przypadku małoletniego z niepełnosprawnością.
3. W przypadku powzięcia podejrzenia lub zgłoszenia krzywdzenia:
 - a) pracownik sporządza notatkę służbową (pisemnie lub mailem),
 - b) przekazuje ją *Kierownikowi Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ* lub bezpośredniemu przełożonemu.
4. *Kierownik Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ* przeprowadza wstępną ocenę sytuacji oraz przekazuje sprawę członkowi Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ do dalszego prowadzenia, który realizuje działania niezbędne w danej sprawie w szczególności:
 - a) prowadzi rozmowy z osobami zaangażowanymi (nieletni, opiekunowie, świadkowie),
 - b) korzysta ze wsparcia psychologa z ACROiWP,
 - c) informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia sprawy do odpowiednich służb, w tym o możliwości złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego,
 - d) w uzgodnieniu z osobami zapewniającymi obsługę prawną Uczelni dokonuje zgłoszenia o którym mowa wyżej, jeśli opiekunowie nie reagują lub sami są sprawcami krzywdzenia nieletniego,
 - e) w uzgodnieniu z osobami zapewniającymi obsługę prawną Uczelni dokonuje odpowiedniego zawiadomienia sądu opiekuńczego.
5. W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia nieletniego niezwłocznie wzywa się odpowiednie służby (tel. 112 lub 997). Obowiązek ten spoczywa na pierwszym pracowniku, który powziął informację o zagrożeniu.

6. W przypadku podejrzenia krzywdzenia przez osobę dorosłą:
 - a) osoba podejrzana zostaje natychmiast odsunięta od kontaktu z nieletnimi,
 - b) prowadzone jest postępowanie wyjaśniające,
 - c) w razie potwierdzenia – Kierownik Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiIZ w uzgodnieniu z osobami zapewniającymi obsługę prawną Uczelni podejmuje odpowiednie działania, o których mowa w ww. pkt. 4.
7. W przypadku krzywdzenia rówieśniczego:
 - a) prowadzi się rozmowy z nieletnimi i ich opiekunami,
 - b) zapewnia się wsparcie psychologiczne obu stronom.
8. Z każdej interwencji sporządza się „Kartę interwencji” (Wzór Karty interwencyjnej stanowi Załącznik nr 2 do Standardów ochrony małoletnich), którą archiwizuje się zgodnie z wewnętrznymi zasadami Uczelni.

Artykuł 6. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Plan wsparcia małoletniego ma na celu:
 - a) podjęcie działań interwencyjnych we współpracy z instytucjami zewnętrznymi (jeśli sytuacja tego wymaga);
 - b) współpracę z opiekunami małoletniego w celu powstrzymania dalszego krzywdzenia oraz zapewnienia mu stosownej pomocy;
 - c) ocenę konieczności wszczęcia działań o charakterze prawnym;
 - d) zapewnienie małoletniemu dostępu do pomocy psychologicznej poprzez ACROiWP oraz – w razie potrzeby – skierowanie do odpowiednich instytucji zewnętrznych.
2. W tworzeniu planu wsparcia uczestniczą:
 - a) małoletni (jeśli to możliwe),
 - b) jego opiekunowie,
 - c) osoba odpowiedzialna za kontakt z opiekunami małoletniego,
 - d) psycholog z ACROiWP (jeśli dotyczy),
 - e) osoba wskazana przez Kierownika Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiIZ do prowadzenia danej sprawy.
3. Każda z osób uczestniczących w procesie otrzymuje konkretne zadania z określonym terminem realizacji.
- 4.. Plan powinien zawierać:
 - a) działania natychmiastowe mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa (np. zgłoszenie podejrzenia przestępstwa);
 - b) formy wsparcia oferowane przez Uczelnię;
 - c) propozycje pomocy specjalistycznej, jeśli zachodzi taka potrzeba.
5. Plan wsparcia działa równolegle z interwencją i opiera się na:
 - a) systematycznej obserwacji,
 - b) udzielaniu wielospecjalistycznego wsparcia,
 - c) współpracy międzyinstytucjonalnej.
6. Plan ustala się także w sytuacjach, gdy działanie inicjuje inna instytucja, np. Policja, ośrodek pomocy społecznej, ośrodek interwencji kryzysowej, sąd lub Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.
7. W przypadku realizacji procedury „Niebieskiej Karty” plan wsparcia Uczelni jest zgodny z ustaleniami Zespołu Interdyscyplinarnego.
8. Do współpracy zaprasza się opiekuna małoletniego, który nie stosuje przemocy. Jeśli przemoc stosują oboje opiekunowie małoletniego, Kierownik Zespołu ds. ochrony małoletnich w uzgodnieniu z osobami zapewniającymi obsługę prawną Uczelni informuje sąd opiekuńczy i Policję, a dalsze działania prowadzą odpowiednie służby.
9. Pracownicy będący nauczycielami akademickimi oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi Uczelni wspierają małoletniego poprzez:

- a) pomoc w nauce,
- b) budowanie pozytywnych relacji społecznych,
- c) udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- d) aktywne monitorowanie jego zachowania mającego na celu wczesne wykrywanie zagrożeń,
- e) aktywne uczestnictwo w usuwaniu zagrożeń,
- f) współtworzenie bezpiecznego środowiska dla małoletnich,
- g) prowadzenie działań edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości wśród małoletnich, rodziców, opiekunów prawnych na temat możliwych zagrożeń.

Artykuł 7. Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich w Uczelni

1. WSiIZ, respektując prawo małoletniego do prywatności oraz ochrony jego dóbr osobistych, gwarantuje najwyższy poziom zabezpieczenia danych osobowych, w tym wizerunku małoletnich, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. W swoich działaniach WSiIZ kieruje się zasadą odpowiedzialności i rozważa w zakresie utrwalania, przetwarzania, wykorzystywania oraz publikowania wizerunku osób małoletnich. Uczelnia przetwarza dane osobowe małoletnich wyłącznie w zakresie niezbędnym do organizacji działań z ich udziałem.
3. WSiIZ informuje o celu i zakresie wykorzystania zdjęć lub nagrań w sposób zwyczajowo przyjęty w odniesieniu do danej działalności np. poprzez zapis w regulaminie lub informację w elektronicznym formularzu rejestracyjnym.
4. WSiIZ zapewnia ochronę wizerunków małoletnich, realizując następujące działania:
 - 4.1. uzyskuje pisemną zgodę opiekunów oraz samego małoletniego przed wykonaniem i publikacją zdjęć lub nagrań z jego udziałem;
 - 4.2. dąży do unikania ujawniania tożsamości małoletnich poprzez rezygnację z oznaczania zdjęć/nagrań pełnym imieniem i nazwiskiem — w przypadku konieczności identyfikacji, podawane jest wyłącznie imię. W szczególnych przypadkach (np. ogłaszanie laureatów konkursów) dopuszcza się podanie ich imienia i nazwiska, po uzyskaniu uprzedniej zgody małoletniego oraz jego opiekuna.
 - 4.3. zgoda opiekunów nie jest wymagana, jeśli wizerunek małoletniego stanowi jedynie element większej całości (np. tłumy, krajobrazu, wydarzenia publicznego).
 - 4.4. ogranicza ryzyko niewłaściwego rozpowszechniania i użycia materiałów wizualnych poprzez wdrożenie następujących zasad:
 - 4.4.1. wszystkie osoby małoletnie przedstawione na zdjęciach lub nagraniach muszą być ubrane, a sytuacje przedstawione na materiałach nie mogą mieć charakteru ośmieszającego, upokarzającego ani ukazywać ich w negatywnym świetle,
 - 4.4.2. dokumentacja wizualna powinna koncentrować się na aktywnościach wykonywanych przez małoletnich i w miarę możliwości, ukazywać ich w ujęciach grupowych, a nie indywidualnych,
 - 4.5. wszelkie podejrzenia oraz przypadki niewłaściwego wykorzystania wizerunku małoletnich należy dokumentować i niezwłocznie przekazywać *Kierownikowi Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiIZ*, analogicznie do innych sygnałów mogących wskazywać na zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich.
5. Rejestracja wizerunku małoletnich za pośrednictwem systemu monitoringu wizyjnego (obejmującego zapis obrazu) wykorzystywanego w celach ochrony osób i mienia na terenie WSiIZ nie wymaga uzyskania uprzedniej zgody opiekuna małoletniego. Nagrania te mogą być wykorzystywane wyłącznie w zakresie zgodnym z pierwotnie określonym celem ich utrwalenia.

Artykuł 8. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. WSiIZ zapewnia dostęp do Internetu za pośrednictwem urządzeń elektronicznych znajdujących się na jej terenie.

2. Korzystanie z sieci informatycznej Uczelni podlega monitorowaniu, co umożliwi identyfikację użytkowników oraz analizę rodzaju i charakteru podejmowanych przez nich aktywności w środowisku cyfrowym.
3. Pracownicy WSiLiZ w czasie zajęć z udziałem małoletnich, w czasie których będą oni mieli dostęp do Internetu mają obowiązek poinformowania ich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Stosowane na WSiLiZ rozwiązania techniczne i organizacyjne w obszarze cyberbezpieczeństwa są zgodne z aktualnymi wymogami prawnymi w obszarze ochrony danych i systemów informatycznych, w tym zawierające oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju małoletnich.

Artykuł 9. Monitoring realizacji standardów ochrony małoletnich

1. *Członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu* ponosi odpowiedzialność za publikację, upowszechnianie oraz bieżący nadzór nad wdrażaniem standardów ochrony małoletnich. Do jego zadań należy także reagowanie na wszelkie zgłoszenia naruszeń, prowadzenie ewidencji otrzymanych sygnałów oraz formułowanie propozycji zmian w niniejszych standardach.
2. *Członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu* dokonuje raz na dwa lata oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
3. *Członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu* sporządza raport z monitoringu realizacji standardów i przekazuje go Rektorowi.
4. Rektor, analizując przedstawiony raport, podejmuje decyzje o ewentualnej aktualizacji standardów, uwzględniając zarówno zmieniające się potrzeby Uczelni, jak i obowiązujące przepisy prawa.
5. Dokumentacja związana z przeglądem i raportowaniem – w tym raporty monitorujące – przechowywana jest przez członka *Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiLiZ wskazanego przez Kierownika tegoż Zespołu*.
6. Wszelkie zmiany w treści standardów, muszą być zakomunikowane wszystkim zainteresowanym podmiotom – w szczególności pracownikom WSiLiZ, małoletnim oraz ich opiekunom – poprzez działania informacyjne takie jak: szkolenia, wiadomości e-mailowe oraz publikacje aktualizacji na stronie internetowej WSiLiZ oraz wywieszenie w widocznym miejscu w budynkach WSiLiZ.

Artykuł 10. Przepisy końcowe

Ogłoszenie *Standardów ochrony małoletnich*, w tym *Polityki ochrony małoletnich* przed krzywdzeniem, następuje w sposób dostępny dla pracowników WSiLiZ, małoletnich i ich opiekunów, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Uczelni oraz wywieszenie w widocznym miejscu w budynkach WSiLiZ w tym także wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

Załączniki

Załącznik nr 1 – Wzór oświadczenia pracownika WSiLiZ o zapoznaniu się ze „Standardami ochrony małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie” i zobowiązanie się do ich przestrzegania

Załącznik nr 2 – Wzór karty interwencji

Załącznik nr 3 - Standardy Ochrony Małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Wersja skrócona dla małoletnich

Załącznik nr 1 do „Standardów ochrony małoletnich w WSiLiZ ”

Rzeszów, dnia

.....
imię i nazwisko

**Oświadczenie pracownika WSiLiZ o zapoznaniu się ze „Standardami ochrony małoletnich w
Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie ”
i zobowiązanie się do ich przestrzegania**

Ja, niżej podpisany/a(imię i nazwisko) oświadczam, że
zapoznałem/łam się z treścią „Standardów ochrony małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki
i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie” i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(data, podpis)

KARTA INTERWENCJI

1. Data sporządzenia karty:

.....

2. Dane osoby zgłaszającej:

a) Imię i nazwisko:

.....

b) Stanowisko:

.....

c) Kontakt (e-mail, telefon):

.....

3. Dane małoletniego, którego dotyczy interwencja:

a) Imię i nazwisko:

.....

b) Wiek:

.....

c) Status w Uczelni (np. uczestnik zajęć, beneficjent działań promocyjnych, uczestnik konkursu, uczestnik olimpiady):

.....

d) Dane opiekuna małoletniego:

o Imię i nazwisko:

.....

o Adres zamieszkania:

.....

o Nr telefonu:.....

.....

o Adres e-mail:

.....

4. Opis zdarzenia / podejrzenia krzywdzenia:

(Szczegółowy opis sytuacji, daty, miejsca, formy kontaktu, osoby zaangażowane, okoliczności ujawnienia)

.....

.....

.....

.....

5. Rodzaj podejrzenia / formy krzywdzenia:

☐ przestępstwo na szkodę małoletniego

☐ inna forma przemocy (np. krzyk, poniżanie, przemoc rówieśnicza)

☐ zaniedbanie

☐ inne:

6. Osoba podejrzewana o działanie krzywdzące:

☐ osoba dorosła (np. pracownik Uczelni, opiekun małoletniego)

☐ inny małoletni / rówieśnik

☐ osoba spoza instytucji

a) Imię i nazwisko:

.....

7. Podjęte działania wstępne:

☐ rozmowa z małoletnim

☐ rozmowa z opiekunem małoletniego

☐ poinformowanie *Kierownika Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiZ lub bezpośredniego*

przełożonego

- ☐ zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa
- ☐ wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny
- ☐ inne działania:

8. Specjalista włączony do sprawy:

- ☐ psycholog z Akademickiego Centrum Rozwoju Osobistego i Wsparcia Psychologicznego
 - a) Imię i nazwisko:
 - b) Zakres wsparcia:

9. Osoba prowadząca interwencję:

- a) Imię i nazwisko:
- b) Rola (np. członek Zespołu ds. ochrony małoletnich w WSiIZ wskazany przez Kierownika tegoż Zespołu, osoba wyznaczona):
.....
- c) Kontakt:

10. Wnioski / dalsze rekomendacje:

.....
.....
.....

11. Data rozpoczęcia interwencji:

.....

12. Data zakończenia interwencji:

.....

13. Podpis osoby prowadzącej interwencję:

.....

Standardy Ochrony Małoletnich w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Wersja skrócona dla małoletnich

Kto to jest „małoletni”?

Małoletni to osoba, która **nie ukończyła 18 lat**. W WSIiZ może to być np. student, uczestnik kursu, warsztatu lub wydarzenia.

Twoje bezpieczeństwo jest najważniejsze, WSIiZ:

- **chroni Cię przed przemocą, krzywdą i zagrożeniami** (fizycznymi, psychicznymi, seksualnymi),
- **reaguje** na niepokojące sytuacje – możesz zgłosić problem, a Uczelnia podejmie działania,
- **nie pozwala** na złe traktowanie – przez dorosłych ani przez innych małoletnich,
- **zapewnia wsparcie psychologiczne** w Akademickim Centrum Rozwoju Osobistego i Wsparcia Psychologicznego
- **chroni Twoje dane osobowe i wizerunek**

Czego nie wolno robić dorosłym?

- Krzywdzić Cię fizycznie lub psychicznie (np. bić, krzyczeć, grozić, wyśmiewać).
- Dotykać Cię bez Twojej wyraźnej zgody.
- Komentować Twój wygląd, ciała, ubioru lub życia prywatnego.
- Dawać Ci alkoholu, papierosów, narkotyków ani namawiać do ich użycia.
- Zapraszać Cię do prywatnych mieszkań, pokoiów hotelowych itp.
- Robić zdjęć lub nagrań bez Twojej zgody i zgody opiekuna.
- Wysyłać prywatnych wiadomości bez uzasadnionego celu.

Czego nie wolno robić innym małoletnim?

- Bić się, popychać, grozić.
- Obrażać, ośmieszać, szantażować.
- Publikować zdjęć lub informacji o kimś bez jego zgody.
- Podsywać się pod kogoś w Internecie, hejtować.
- Namawiać do niebezpiecznych zachowań.

Co możesz zrobić, jeśli coś Cię niepokoi?

Zgłoś to:

- wykładowcy, opiekunowi kierunku, dowolnemu pracownikowi WSIiZ, do którego masz zaufanie
- psychologowi z Akademickiego Centrum Rozwoju Osobistego i Wsparcia Psychologicznego (p. RA 219, RA 247, e-mail: acroiwp@wsiz.edu.pl)
- członkowi Zespołu ds. ochrony małoletnich,
- lub zadzwoń na darmowy numer pomocy: **116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży**

Nie musisz być pewny – **wystarczy, że coś Cię niepokoi.**

Jak dbać o siebie i innych?

- Traktuj innych z szacunkiem – bez wyzwisk i przemocy.
- Nie publikuj zdjęć lub informacji o innych bez zgody.
- Nie bądź obojętny – jeśli widzisz, że ktoś jest krzywdzony, **reaguj**.

- W kontaktach online – **nie podszywaj się, nie hejtuj.**

Zdjęcia i nagrania

Twoje zdjęcia lub nagrania mogą być wykorzystane przez Uczelnię **tylko za Twoją zgodą** i zgodą Twojego opiekuna. Nie musisz się zgadzać – masz prawo odmówić.

Korzystanie z Internetu na Uczelni

- Korzystaj z sieci i urządzeń uczelnianych **zgodnie z zasadami.**
- Nie przeglądaj treści, które mogą Ci zaszkodzić.
- Jeśli nie czujesz się bezpiecznie w sieci – powiedz o tym.